

Nastavni predmet	SKRIPTNI JEZICI I WEB PROGRAMIRANJE
Naslov cjeline	CSS – uređivanje web sjedišta
Naslov jedinice	Obrasci (forms), brojači (counters), izgled (layout)

CILJ VJEŽBE

Učenik će demonstrirati, primjenjivati i prikazivati oblikovanje obrazaca, pomoću CSS pravila kreirati i oblikovati izgled mrežne stranice i mrežnog sjedišta, kreirati i koristiti varijable (brojače) na mrežnoj stranici.

PRIPREMA ZA VJEŽBU

Prisjetite se i odgovorite pisano:

- 1. Navedite pet različitih vrsta polja koja se mogu koristiti kod kreiranja HTML obrazaca.
- 2. Objasnite *background* svojstva koja se mogu koristiti kod oblikovanja pozadinskog prostora.

IZVOĐENJE VJEŽBE

CSS forms

- CSS pomaže znantnom poboljšanju izgleda obrazaca za unos
- Prilikom oblikovanja polja za unos, pomoću svojstva width može se odrediti širina. Pri tome se može koristiti selektore atributa: input[type=text] za odabir samo tekstualnih polja, input[type=password] samo odabir polja za unos lozinki, input[type=number] odabire samo brojčana polja
 input[type=text] {
 width: 100%;
 padding: 12px 20px;
 margin: 8px 0;
 box-sizing: border-box;}
- za određivanje odmaka (*padding*) kako bi se dodalo prostora u tekstualno polje, odnosno margina kako bi se polja razdvojila, daljnje oblikovanje može se izvesti pomoću:

```
• input[type=text] {
```

• border: 2px solid red; border-radius: 4px;}

```
ili pomoću:
input[type=text] {
border: none;
border-bottom: 2px solid red;
}
za promjenu boje polja za unos može se napisati:
input[type=text] {
background-color: #3CBC8D;
color: white;
```

}

 Fokusirani unos: neki preglednici podrazumijevano dodaju plavi okvir oko polja za unos kada se na njega klikne. Takvo se ponašanje može isključiti dodavanjem *outline: none*. Ako se ipak želi izvršiti neko oblikovanje ulaznog polja u trenutku kada polje bude u fokusu, može se koristiti :focus selektor, npr.:

```
input[type=text]:focus {
    background-color: lightblue;
}
```

• Ukoliko se u polju za unos želi prikazati ikonu, može se koristiti svojstvo *background-image*. Pri tom će *padding-left* rezervirati prostor za prikaz ikone:

```
input[type=text] {
    background-color: white;
    background-image: url('searchicon.png');
    background-position: 10px 10px;
    background-repeat: no-repeat;
    padding-left: 40px;
    }
```

Ukoliko se dodatno želi i animacija, može se pisati:

```
input[type=text] {
   transition: width 0.4s ease-in-out;
}
input[type=text]:focus {
width: 100%;
}
```

• Za prilagodbu većeg tekstualnog polja (uz zabranu promjene veličine), može se oblikovanje izvesti kao npr.:

```
textarea {
width: 100%;
height: 150px;
padding: 12px 20px;
box-sizing: border-box;
border: 2px solid #ccc;
border-radius: 4px;
background-color: #f8f8f8;
resize: none;
}
```

- Također, mogu se oblikovati izbornici za odabir opcija, te gumbi.
- Pogledajte primjer responzivnog obrasca na <u>stranici</u>.

CSS brojači (counters)

- CSS brojači su "varijable" čije se vrijednosti mogu povećavati upotrebom CSS pravila (kako bi se npr. vodilo brigu o tome koliko su puta korištene. Brojači omogućavaju prilagodbu pojavljivanja sadržaja u ovisnosti o pozicioniranju tog sadržaja u dokumentu.
- Automatsko obrojčavanje za rad sa CSS brojačima potrebna su svojstva: counter-reset (stvara ili resetira brojač), counter-increment – povećava varijablu brojača, content – ubacuje generirani sadržaj, funkcija counter() ili counters() – dodaje vrijednost brojača elementu. Prilikom korištenja brojača prvo je potrebno kreirati ga sa counter-reset, taj se brojač zatim može koristiti za obrojčavanje naslova sa npr.:

```
body {
  counter-reset: section; }
h2::before {
  counter-increment: section;
  content: "Section " counter(section) ": ";
}
```

• Pogledajte i proučite zanimljive primjere ugnježđivanja brojača na stranici.

CSS website layout

• Tlpičan izgled mrežne stranice (*website layout*) prikazan je na slici:

Navigation Menu Content Main Content Content		Header	
Content Main Content Content		Navigation Menu	
	Content	Main Content	Content
Footer		Footer	

- Header je obično smješten na vrhu stranice ili odmah ispod navigacijskog izbornika, a sadrži najčešće logo i/ili ime mrežnog sjedišta. Navigacijska traka sadrži listu poveznica i omogućuje korisniku navigaciju kroz mrežno sjedište. Sadržaj je obično podijeljen na jedan stupac (uglavnom kod mobilnih preglednika), dva stupca (tableti i prijenosna računala), te tri stupca (koristi se samo kod stolnih računala). Stupci, kad ih je više, ne moraju biti jednakih širina. Glavni sadržaj obično je najvažniji i zauzima najveći dio stranice. Na dno stranice stavlja se podnožje koje sadrži *copyright* informacije ili informacije za kontakt.
- Pogledajte i proučite primjer responzivnog layout-a na stranici.

PONAVLJANJE I PRAKTIČNA VJEŽBA:

- 1. U online <u>editoru</u> ili editoru koji uobičajeno koristite provježbajte naučeno.
- 2. Napravite rješenje za mrežno sjedište koje će predstavljati vašu zamišljenu tvrtku. Tvrtka se može baviti poslovima prema želji, no u području djelatnosti kojima se bavi mora biti i izrada i održavanje mrežnih sjedišta. Prema tome, napravite slijedeće (rok za početno rješenje je prvi tjedan nakon proljetnih praznika):
 - Napravite najmanje jedan (a najviše pet, ako imate više dobrih ideja) prijedloga idejnog rješenja za logotip, odnosno vizualni identitet tvrtke koju predstavljate. Preporuka je da idejno rješenje bude u vektorskom obliku, definirano na dva načina: sa bojama i u crno bijeloj varijanti. Kao pomoć možete koristiti <u>stranice</u> ili <u>primjer</u>. Kao alat možete koristiti **logo maker** ili program **canva** i slične.
 - Rezultat treba biti svojevrsna (približno) knjiga standarda (primjer).
 - Napravite okvirni izgled mrežnog sjedišta kojim ćete predstaviti svoju tvrtku, njezinu djelatnost i njezine djelatnike (najmanje prema primjeru za responzivni izgled mrežne stranice iz ove vježbe). Pri tome nije potrebno do u detalje popuniti sadržaj na tom mrežnom sjedištu, već samo predvidjeti mjesto za sve važno i ubaciti odabrani logotip i naziv vaše tvrtke.
- Drugi zadatak, dakle, treba izraditi za svaki tim koji predstavlja zajedničku tvrtku. Pri tome bi trebalo ravnomjerno podijeliti zadatke, odnosno poslove među članovima tima.